

УДК 336.1

**IMPROVEMENTS OF INVESTMENT RESOURCES MANAGEMENT
MECHANISM IN AGRICULTURE**

**НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ
ІНВЕСТИЦІЙНИМИ РЕСУРСАМИ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ**

Borovik L.V. / Боровік Л.В.

d.e.s., docent. / д.е.н., доцент.

ORCID: [0000-0001-7200-0497](https://orcid.org/0000-0001-7200-0497)

*Kherson State Agrarian and Economic University, Kherson, Stritenska, 23, 73006
Херсонський державний аграрно - економічний університет, Херсон, Стрітенська, 23,
73006*

Анотація. В роботі розглянуті питання удосконалення управління інвестиційними ресурсами аграрної галузі. Окреслена роль інвестиційної політики держави в управлінні інвестиційними процесами. Визначені функції спеціалізованих банків у акумулюванні інвестиційних ресурсів, формуванні й перерозподілу інвестиційних потоків та скеруванні їх у розвиток сільського господарства.

Ключові слова: *інвестиції, управління, сільське господарство*

Abstract. The issues of improving the management of investment resources of the agricultural sector are considered in the work. The role of the state investment policy in the management of investment processes is outlined. The functions of specialized banks in the accumulation of investment resources, the formation and redistribution of investment flows and directing them to the development of agriculture are defined.

Key words: *investment, management, agriculture*

Вступ.

Інвестування сільськогосподарської галузі є необхідною умовою виходу аграрного сектору економіки з кризи, підвищення ефективності виробництва та покращення умов життєдіяльності населення. Складність вирішення цього питання полягає у тому, що аграрний сектор залежить від природних чинників, які мають надзвичайний вплив на інвестиційну привабливість, а отже і на притік інвестиційного капіталу у сільське господарство. Розгляд сутності та особливостей інвестиційних процесів у аграрній галузі сприятиме розробці пропозицій щодо збільшення обсягів залучення інвестицій у аграрну галузь.

Основний текст.

Як відомо, механізм управління інвестиційними ресурсами є складовою

механізму управління фінансовими потоками і характеризується тим, що:

- є складовою частиною загальної системи управління галуззю (підприємством);
- відіграє ключову роль у відновленні економічного, соціального та екологічного потенціалів;
- як система механізм інвестування формує інвестиційні потоки, скеровуючи їх у відповідності до стратегічних цілей і мети, які визначаються державною аграрною політикою (політикою підприємства, регіону).

До найбільш дієвого методу державного впливу на соціально-економічний розвиток суспільства є розробка та виконання спільних загальнодержавно-регіональних програм [1], [2].

Виконання цільових програм – це інструмент державного впливу на розвиток сільського господарства, завдяки якому регіональні органи державної влади, місцеві органи виконавчої влади і місцевого самоврядування разом з державною центральною владою спрямовують спільні зусилля на вирішення питань соціально-економічного розвитку та активізацію інвестиційних процесів.

Державна підтримка цільових програм може мати місце у:

- частковому або повному фінансуванні інвестиційних проєктів;
- формуванні портфеля інвестиційних проєктів для включення їх у програми кредитування по лініях міжнародних фінансових організацій;
- створенні відповідної правової та законодавчої бази;
- формуванні ринкової інфраструктури;
- підготовці за державний кошт керівних кадрів та спеціалістів з питань управління розвитком сільського господарства.

Складання інвестиційних програм потребує планування, під час якого детально розробляються економічні та фінансові аспекти стратегії, дається техніко-економічне обґрунтування конкретним заходам. Основним завданням планування є обґрунтування обсягів залучення інвестицій, необхідних для здійснення передбачених проєктом заходів.

Планування інвестиційної діяльності аграрної галузі – це визначення шляхів досягнення поставлених цілей на основі збалансованого формування, розподілу й використання інвестиційних, природних, матеріальних і трудових ресурсів. Воно дає змогу максимально виявити внутрішні потенційні можливості та спрямувати їх на досягнення поставленої мети.

При складанні аграрних інвестиційних програм необхідно у кожному регіоні врахувати вирішення таких проблем як:

- впровадження інноваційних енергозберігаючих технологій у сільськогосподарське виробництво;
- оновлення виробничого потенціалу і перехід до більш ефективних технологій;
- розширення асортименту продукції що випускається та покращення її якісних характеристик у відповідності до стандартів СОТ;
- впровадження більш врожайних сортів і гібридів сільськогосподарських культур та заміну низькопродуктивного гурту тварин на більш продуктивний;
- поліпшення навколишнього середовища.

Система управління інвестиційними ресурсами є одним з найважливіших механізмів реалізації аграрної інвестиційної політики. Ефективне використання інвестованого капіталу – це створення додаткових робочих місць, збільшення відрахувань до бюджетів усіх рівнів, здешевлення продуктів харчування, забезпечення суспільного спокою у країні. Підвищення якості управління потоком інвестицій дасть поштовх розвитку економічного, соціального, екологічного та інших ресурсних потенціалів. Надзвичайно велику роль у інвестиційному механізмі відіграють комерційні банки та інші фінансово-кредитні установи, які у даний часовий період перебувають у стані реформування. Разом з активізацією ринкового середовища, функції фінансово-кредитних установ постійно повинні доповнюватися у залежності від потреб клієнтів, у т.ч. й інвесторів. Особливої уваги з боку банків потребує розвиток малого й середнього бізнесу на селі, який є основою зміцнення продовольчої безпеки країни [3]. Досвід США, Європейських та інших розвинених країн

світу свідчать про те, що система аграрного кредитування потребує такого організаційного оформлення, яке б враховувало специфіку сільського виробництва, поєднуючи у собі ринкові принципи банківського кредитування та державної підтримки і контролю за цільовим використанням коштів й своєчасним поверненням суб'єктами виробництва отриманих ними кредитних ресурсів [4]. Для цього, в усіх регіонах, необхідно створювати спеціальні фінансово-кредитні установи банківського типу, які б акумулювали довгострокові грошові накопичення з метою їх подальшого інвестування у розвиток сільського господарства. Це пояснюється тим, що більшість сільських господарств є малоприбутковими і нездатними забезпечувати сучасне ефективне виробництво із-за недостатніх обсягів обігових коштів. Поява спеціалізованих (інвестиційних, іпотечних та ін.) банків, які б мали нові організаційно економічні форми банківського обслуговування суб'єктів аграрного виробництва, більш повно забезпечувала б розвиток агропромислової економіки, стимулювала б інвестиційні процеси як у сільському господарстві так і у переробній та харчосмаковій галузях. Для того, щоб зрушити з місця процес активного створення аграрних спеціалізованих банків у регіонах, засновниками (акціонерами) їх повинні бути не тільки комерційні структури, а й держава, яка зможе і повинна забезпечити довгострокове кредитування загальнодержавних й регіональних стратегічних програм, здійснюючи, при цьому, контроль за ефективністю використання інвестованих коштів. Шляхом посередництва через такі банки могли б здійснювати капітальні вкладення й інші інвестори, у тому числі, іноземні, які справедливо нарікають на відсутність прозорості процесів інвестування у державі та затримку своєчасного повернення інвестованих коштів і сплати дивідендів. Виконуючи посередницькі функції між інвесторами та отримувачами інвестицій, такі спеціалізовані банки могли б регулювати інвестиційні потоки, контролюючи хід виконання договірних зобов'язань між отримувачами інвестицій й інвесторами, надавати аграріям фінансову допомогу у створенні інфраструктури кооперативних об'єднань, сприяти розвитку кооперативного руху на селі. Вони також були б

здатні виконувати такі функції як управління перерозподілом акціонерного капіталу, надання консультативних послуг щодо зменшення дебіторсько-кредиторської заборгованості суб'єктами господарської діяльності та ін..

Висновки.

Удосконалюючи механізм управління інвестиційними процесами, необхідно розробляти і реалізовувати заходи, які б відповідали запитам сучасного аграрного виробництва й суспільства, враховували б особливості кожного окремого регіону України такі як: обсяги і якість земельних і водних ресурсів, соціально-економічний й екологічний стан територій, трудові ресурси, погодно-кліматичні умови, тощо.

Не дивлячись на постійне удосконалення теорії інвестування сільського господарства, вона, постійно розвиваючись, потребує подальшого дослідження і оновлення.

Література

1. Кныш М.И., Перекатов Б.А., Потиков Ю.П. Стратегическое планирование инвестиционной деятельности: учеб.пособие. Изд.Дом "Бизнес - Преса", 1998. 315с.
2. Тейлор С. Региональное экономическое развитие на базе программно-целевого подхода: опыт Западной Европы. Регион: Экономика и социология. 2000. №1. С. 3-36.
3. Мельник Л.Ю., Макаренко П.Н., Любович О.А. Аграрне підприємство і держава: монографія. Дніпропетровськ: Пороги. 1999. 259с.
4. Боровік Л.В. Державна інвестиційна політика розвитку сільського господарства. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2018. Вип.29, Ч.2. С. 83-86.